

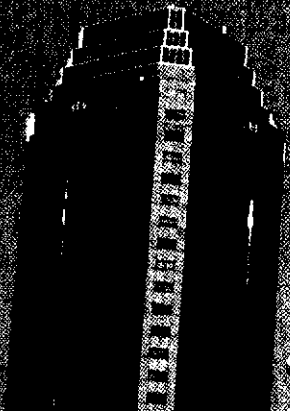
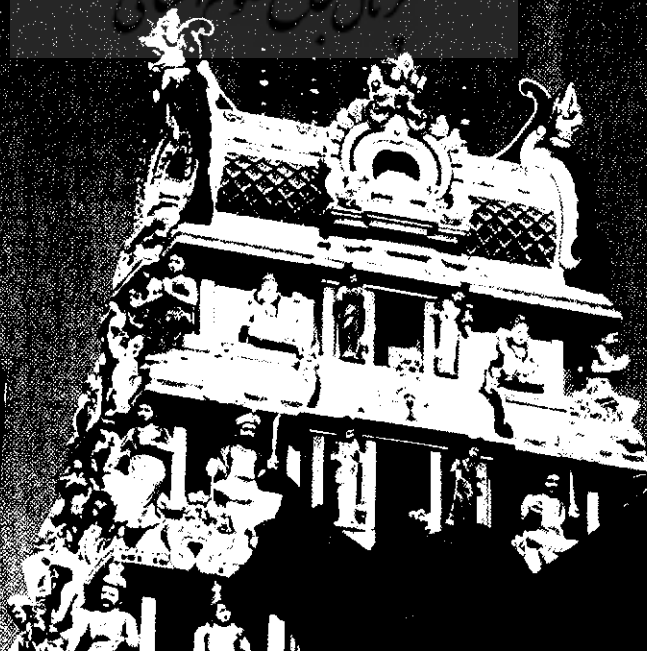
قسمت دوم گزارش سفر به سنگاپور

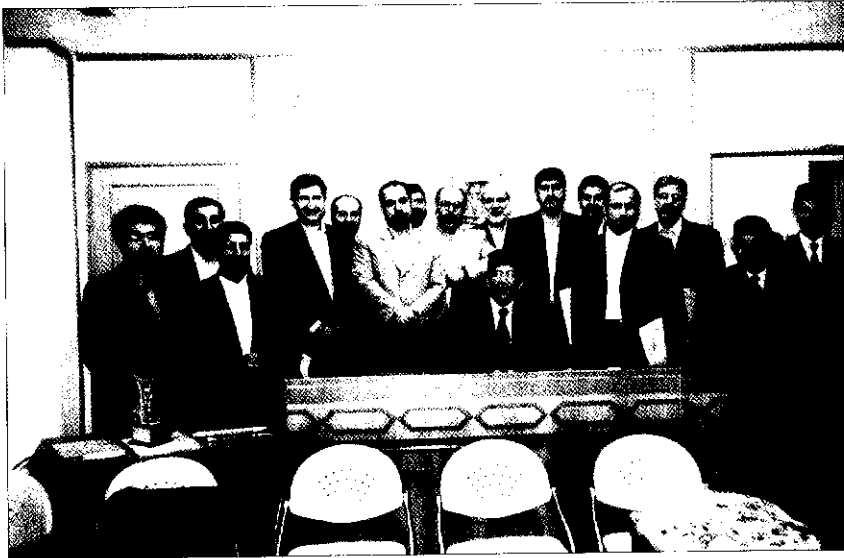
این جا فرا تر از قانون عمل نمی شود

تهیه و تدوین : دکتر رضا وصالی محمود- رئیس شعبه ۱۲ دادگاه تجدیدنظر استان تهران

«مبارزه با فساد» مشتمل بر دو تور مطالعاتی به کشورهای سنگاپور و اتریش است. مطابق این پروژه در مرحله اول ۱۲ نفر از قضات و دست اندر کاران قضایی، یک بازه مطالعاتی از بخشهای مختلف دستگاه قضایی سنگاپور به روزهای کاری مرتبط با مبارزه علیه فساد اداری انجام دادند. مرحله دوم اجرای پروژه در بازه زمانی ۱۲ روز در مسوولین قضایی از دستگاه قضایی اتریش و مطالعه و بررسی پرونده های مرتبط با مبارزه با فساد اداری خواهد بود. در ادامه این گزارش به بررسی نتایج این تور مطالعاتی خواهیم پرداخت.

مجلسین مذاکره ای که در تاریخ چهاردهم اسفند ۱۳۸۰ با آقای فان دایک، رئیس هیات مدیره و مدیر عامل بین المللی سازمان ملل متحد، انجام گرفت مقرر شد که در این کشور نیز مبارزه با فساد بین دفتر امور بین المللی لژ قضاییه و دفتر همکاری با پلیس بین المللی از جمله UNODC از جمله برود.





▲ عکس یادگاری هیأت ایرانی اعزامی به سنکاپور در کنار همتایان سنکاپوری خود.

ساعت ۱۱/۵ صبح همان روز به مرکز پلیس سنکاپور رفتیم، رئیس پلیس لباس شخصی به تن داشت. از هیأت استقبال کرد و خیر مقدم گفت و همه همکاریانش را معرفی کرد. یک برنامه ویدیویی از عملکرد پلیس و وظیفه ای که دارد، به نمایش گذاشت و سپس توضیحاتی داد. انسجام در کارهای پلیس بسیار مهم است. پلیس سنکاپور این مهم را تضمین می کند و به کمک مردم وظایفش را انجام می دهد. واحدی به نام جرایم جنایی وجود دارد که با توجه به تجاری بودن سنکاپور، کارش مبارزه با تقلب و جعل اسکناس است. واحدی نیز، با نام PKU، وظیفه اش پیش گیری از شورش عمومی است. واحد دیگر، پلیس ضربت است.

وظیفه دیگر پلیس، پیکار با مواد مخدر است و دیگر این که از شخصیت ها حفاظت کند. پلیس راهنمایی و رانندگی کار دریایی و پلیس فرودگاه، رویه شان، ترساندن خلاف کاران و تقویت همبستگی مردم است. در این راستا، جایزه کیفیت را به سبب نظم عالی اش دریافت کرده است. پلیس این کشور با پلیس برون مرزی نیز همکاری می کند. به شدت مایل است که در مقابله با جرایم مالی و اقتصادی از استانداردها بالایی برخوردار باشد.

CED واحدی است که با مفساد تجاری مبارزه می کند و در پی حفظ امنیت اجتماعی است. این واحد با دادستان کل کشور مرتبط است و بررسی تخلفات دولتی و تحقیقات مالی را به عهده دارد. جرایم اقتصادی در سنکاپور خیلی کم است و از این رو، این کشور یک محیط تجاری سالم و مطمئن است. دادستان کل، پس از دریافت، تحقیقات پلیس و بررسی آن، پرونده ها را به دادگاه کیفری می فرستد.

پرونده های رشوه خوری از دفتر نخست ودری بر گرفته می شوند و این امر به دادستان ریسی تعلق دارد. در سنکاپور پلیس قضایی نداریم، چرا که پلیس، خودش را در تحقیقات بسیار موثر می داند. همه مسئولان از جریان تحقیقات آگاه می شوند. همگان مالی پس از دستگیری همراه برنده تحویل دادگاه می شوند. پایان حال، آمار پلیس حاکی از آن است که رشوه و فساد شمار کمی دارند. مجازات رشوه و از جریمه تا زندان محکم است. انتهای قضایی به جریمه محکوم می شوند و دولتی ها به زندان. در رابطه با جرمی تر که توسط پلیس رخ می دهد، واحدی که گزارش های را به نخست وزیر می دهد، کارشناسانی به کار گرفته می شوند تا تشخیص دهد که آیا در معاملات مشکوک جرمی رخ داده است یا نه.

سنکاپور از جمله کشورهای مشترک المنافع است و با همکاری اعضای آن، مجرمان را تعقیب می کند. بعد از ظهر همان روز به ساختمان

بسیار مجلل دادستان کل می رویم، اما خود دادستان به مسافرت برون مرزی رفته است. آقای «نیکو کیم» قائم مقام دادستان و رئیس دیوان عدالت کیفری و مدیر بخش عدالت کیفری، می گوید که دادستان کل، مشاور حقوقی دولت و دادستانی عمومی است. دو معاون (مشاور اول و دوم) دارد. دادستانی کل، پنج شعبه حقوقی است و یک بخش اداری کیفری با ۱۰۰ حقوق دان که به واقع بزرگ ترین بخش دادستانی کل است. بخش بین المللی نیز به اختلافات بین المللی (مثلاً اختلافات ارزی و معاهدات)

رسیدگی می کند. بخش عدالتی این جا نیز توصیه های به دولت می کند و اختلافات مدنی افراد و دولت را رفع و رجوع می کند. بخشی نیز وجود دارد با نام قانون گذاری و تهیه قوانین. بخش اصلاح قوانین ۲۰ حقوق دان در نهایت سیاست های

کیفری توسط ۱۲۰ حقوق دان تدوین می شود. «نیکو کیم» ادامه می دهد که دادستانی کل مسئول از پارلمان است. دادستان کل قاضی نیست و مشاور دولت است. نخست وزیر انتخابش می کند؛ مثل یک قاضی عالی می تواند برکناریش کرد. تا ۶۰ سالگی می تواند کار کند مگر که از او سوء رفتاری سر بزند. دادستان جزو قوه مجری است ولی مصوب پرونده های است. هر وقت اداره این واحد، وظیفه ویژه ای دارند، مثلاً اداره ای که «کیم» مسئول است، پرونده های مربوط به فساد را پی گیری می کند.

فساد، بزرگ چالشی است که دنیا با آن روبرو است و آثار ویران گری بر بخش های خصوصی و عمومی دارد. پایه حکومت ها و دولت ها را سست می کند، پیش از ۱۹۵۹، فساد در سنکاپور گسترده بود. یکی از دلایل اش هم مبارزه نکردن با آن بود. نظام پرداخت های خصوصی و دولتی فاصله زیادی داشت، از این رو مأموران قانون تمهید کمتری حس می کردند، در ضمن سواد هم پایین بود. دولت، در مدینتی قوی، اراده قوی برای یک رشته کارهای اداری و قانونی پدید آورده که دستاوردش کشوری

بالوده از فساد است. بر اساس پژوهشی که در برلین و میان ۱۳۳ کشور جهان به عمل آمد، فنلاند نخستین کشور بی فساد شناخته شد و سنکاپور، در حال پنجم استناد. قانون پیش گیری از فساد (مصوب ۱۹۶۰) قانونی است هم راستا با

دادستان کل قاضی نیست و مشاور دولت است
نخست وزیر انتخابش می کند
مثل یک قاضی عادی نمی تواند برکنارش کرد و تا ۶۰ سالگی می تواند کار کند مگر از او سوء رفتاری سر بزند

برانداختن فساد در مسائل عمومی. چرا که دولت با وجود فساد به هدفهای مثبت و برنامه ریزی شده اش نسبی رسد. در این چنسیمن قوانین، کیفرهای سنگینی پیش بینی شده است. مراکز مثل مرکز ضد فساد، به پلیس این امکان را می دهد که در تحقیقات و بازرسی از سهام شرکت ها، مسئولان مالی یادی حساب ها را فریبخواند. در مرزهای مثل جرایم قاچاق و مواد مخدر، اموال محرم مصادره می شود تا وی نتواند بهره مالی ببرد. مرکز ضد فساد پلیس (Cpib)، گزارش های اش را مستقیماً به نخست وزیر

می دهد که پس از آن ، گزارش ها به دادستانی ارجاع می شود . بخش دیگری (PCA) به رشوه خواری رسیدگی می کند . گیرنده و دهنده رشوه ، هر دو ، کیفر می شوند . پیشنهاد رشوه ، جرم است و حتماً هم نباید دادن و ستاندن پول باشد . کیفر رشوه از صد هزار نباید پیش تر باشد و زندان اش هم از پنج سال فراتر برود . مبلغ رشوه هم بایستی برگردد . کیفر مالی مجرمان دولتی در این زمینه ، همان است ولی حداکثر مدت برای زندان ، به جای ۵ سال ، ۷ سال است . خلاصه ، هر آنچه که در برابر انجام وظیفه ، مجانی دریافت شود ، رشوه است . قوانین سنگاپور بر همه شهروندان سنگاپوری ، در بیرون و درون سنگاپور ، اعمال می شود ، بازرسی از سازمان ها و دستگاه های دولتی به عهده پارلمان است . ساعت چهار بعد از ظهر ، هیأت به دفتر انجمن

حقوقی (کانون وکلا) می رود که امر مشاوره برای غیر دولتی ها را انجام می دهد . مسئول دفتر از ما استقبال می کند . او می گوید که مقررات کانون برگرفته از قانون انگلیس است . در سنگاپور ، دو گونه وکیل هست ؛ یکی که مشاور حقوقی ولی نمی تواند در دادگاه مشاوره بدهد و

دیگری که هم مشاوره می دهد و هم در دادگاه می تواند دفاع کند . آن ها که کار حقوقی می کنند ، عضو این انجمن اند .

در این انجمن ، یک نظام انتظامی حکم است که بر قضات نظارت دارد و وکیلی را هم که تخلف کند ، تعقیب می کند . انجمن دارای شورایی که از میان آن رئیس برگزیده می شود . وکیلائی که از

۷ تا ۱۲ سال سابقه دارند می توانند نامزد ریاست انجمن شوند کمیته های جانبی هم در کنار انجمن هستند که تعدادی وکیل ، داوطلبانه در آنها کار می کنند . نمازی ، وکیل ایرانی تباری است که آنجا حضور دارد و به زحمت فارسی حرف می زند ، پرورش زاده سنگاپور است و پدر بزرگاش بنیانگذار بیمارستان نمازی شیراز است .

دانشکده حقوق سنگاپور سالانه ۲۰۰ دانش آموخته حقوق دارد . شماری به کار دولتی می پردازند و برخی وکیل می شوند ، در سنگاپور ۳۰۰ تا ۴۰۰ حقوق دان و وکیل کار می کنند . خارجی ها هم با مجوز دادستانی کل می توانند اینجا کار کنند . کمیته انتظامی زیر نظر رئیس قوه قضائیه و از وکیلان و اشخاص ارشد دولتی و عادی (جمعاً ۴۰ نفر) تشکیل می شود و به مشکلات وکیلان رسیدگی می کند .

هر کس که از وکیلی شکایت دارد به این کمیته می رود . اگر وکیل ، تخلف کرده باشد توسط این کمیته ، جریمه می شود . ولی اگر کسی مدعی شود که وکیل پولش را ربوده است ، پرونده به قاضی ارجاع می شود تا رسیدگی شود که شاید به برکناری او از وکالت منجر شود .

برای وکیل شدن ، محدودیت سنی وجود ندارد . وکیلی حتی با ۸۰ سال سن مشغول وکالت است . پروانه وکالت توسط دبیرخانه انجمن صادر می شود و چنانچه ذی حسابی ، گزارشی از مشکوک بودن حساب بانکی وکیلی بدهد ، پروانه او تا رسیدگی ، تمدید نمی شود . حق الوکاله در سنگاپور تعرفه ندارد . اما وکیلان نمی توانند ، پول

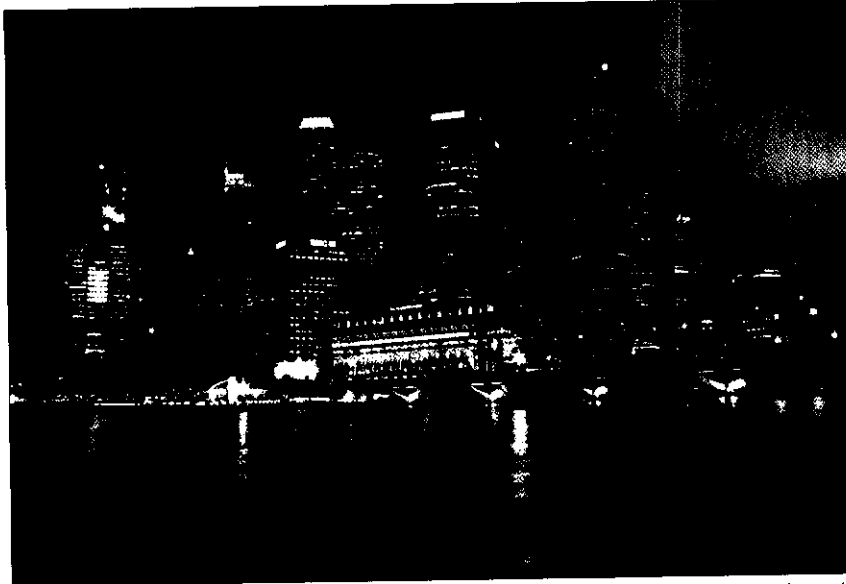
در سنگاپور فرا تر از قانون عمل نمی شود هر کسی رشوه می گیرد قابل پی گرد است و فرق نمی کند چه کسی مرتکب شده است حتی با قاضی هم مثل بقیه برخورد می شود و مصونیت اش تا زمانی است که خلاف نکند

زیادی بگیرند (مطابق نرخ بازار) . روز چهارم پنجشنبه (۸/۵/۸۳) ، ۹ صبح ، هیأت به مرکز مبارزه با فساد مالی می رود . مسئول این مرکز هم از ما استقبال می کند . او توضیح می دهد که پرسنل این واحد ، معمول سستی جوانی (۲۰ تا ۴۰ سال) دارند ، تحصیلاتشان در سطح عالی است و شعارشان «اقدام سریع و مؤثر» است ، شکایات می تواند ، با پست ، Email یا حضوراً به دست مأموران برسد . مردم ، مطابق آمارها ، اعتماد مثبتی به این مرکز دارند ، هر پرونده بایستی ۴۸ ساعته رسیدگی شود و تحقیقات اش پایان یابد و ظرف یک ماه آماده شود ، گزارش کار به دادستان کل ارائه می شود . یک رشته اختراها هم به افراد داده می شود اما نه به عنوان معرفی به مراجع قضایی بلکه در حکم یک هشدار است . اما شاغلان دولتی ممکن است که در پی اختراها و به وسیله اداره شان تنبیه شوند . روند برخورد و دست گیری افراد هم به این شکل است که پس از ارائه گزارش به دادستانی ، چنانچه بنابر قابل تعقیب بودن فرد ، دادستانی مجوز دست گیری صادر کند ، وی دستگیر می شود .

فساد ، عمدتاً شامل ارتشا می شود . اختلاس در سنگاپور ، معادل خیانت در امانت است به پلیس مربوط می شود . اگر در جریان رسیدگی ها ، مشخص شود که موضوع تخلف اختلاس است ، ادامه رسیدگی را این مرکز تا آخر ادامه می دهد . از آنجا که در هیچ نظام قانونی فامیل گرایی و پارتنی بازی جرم نیست (مگر که پول به عنوان رشوه ستانده شود) ، دفتر دادستانی که مسئول تدوین قوانین است ، پیش بینی خاصی در این باره نکرده است . مرکز مبارزه با فساد مالی ، یک مرکز خصوصی است و از این رو ، ضرورتی ندارد که اعضای اش ، حتماً حقوق دان باشند ولی رئیس آن از عالی رتبه های پلیس است . شواهد اثبات اگر جرم ، برای دادستان کل فرستاده می شود و در غیر این صورت ، قضیه در همین مرکز تمام می شود . حین دادرسی ، یکی از مأموران مرکز به عنوان کمک به دادستان یا معاون او در دادگاه حاضر می شود . بخش اطلاعاتی مرکز ، مأموران مخفی دارد . این مرکز زیر نظر نخست وزیر است .

در سنگاپور ، فرا تر از قانون ، عمل نمی شود . هر کس رشوه بگیرد قابل پی گرد است و فرق نمی کند چه کسی مرتکب شده است . حتی با قاضی هم مثل بقیه برخورد می شود و مصونیت اش تا زمانی است که خلاف نکند . متهم را تا ۴۸ ساعت می توان در این مرکز تحت نظارت داشت ولی پس از آن با باید آزاد شود یا روانه دادگاه گردد . پس از خالی شدن یک پست ، دیگری را استخدام می کنند تا همزمان ، آموزش هم ببینند و این کار مقرون به صرف





▲ در سنگاپور اگر کسی در خیابان آشغال بریزد، کیفرش این است که در جایی کار مجانی انجام دهد یا مشغول کارهای عام المنفعه شود.

۶۶۷ دلار است که در یک سال نزدیک به نیم میلیون می شود اما حقوق قضایی بستگی به فرسان تجارت و درآمد خاص دارد. قاضی ارشد بخش روی قضات ارشد اشراف دارد و آن ها هم به نوبه خود بر قضات زیر دست اشراف دارند. قاضی از وابستگی گروهی منع شده است.

در سنگاپور قوانینی هست با نام قانون حکمیت زیر نظر دادگاه که پای بند قوانین بین المللی هم هست تفاوت این نظام (ITT) در سنگاپور و در انگلیس آن است که کار نظام در سنگاپور کم هزینه تر است. این مرکز میانجی گری مورد تأیید جهانی است. رسانه ها کاملاً در جریان محاکمات مهم و بسیار مهم هستند که دلیلی بر

استاد به مردم و اطمینان عمومی است. دریافتی های قوه قضائیه مستقیماً راهی خزانه می شود و دوباره از طریق اعتباری که قوه درخواست می کند، اعتبار دادگاه ها اختصاص داده می شود. واحدی تحت عنوان واحد توسعه هم هست که اموال دادگستری را اداره می کند.

کیفرهای جایگزین

نوعی مجازات تعلیق مراقبتی به جای کیفر حبس هست که قضات صادر می کنند. اگر کسی مثلاً در خیابان آشغال بریزد، کیفرش این است که در جایی کار مجانی بکند یا مشغول کارهای عام المنفعه شود. عدالت ترمیمی هم نوعی جایگزین برای حبس است، این طرح پدر و مادران را و او می دارد که وظایفشان را نسبت به بچه ها ادا کنند.

که هست، گزارش درآمدها، هزینه ها و تراز نامه های پولی است و اطلاعات را به خوبی در باب سرمایه گذاری های اعتباری روشن می کند. این نظام بر کار مدیران ارشد هم نظارت دارد.

■ (نظام NEV)

در پایان و پس از سپاس گذاری از پرسنل و مدیریت Subordinate court، موضوعات کلی جمع بندی شد. دیدگاه ها در مدیریت پرونده ها و در سنگاپور، جنسی فلسفی دارد. چه موضوعاتی پشت پرونده نهفته است. چه نتایجی از آن منتج نمی شود و چه کسی آن را پیش می برد؟ باید دید که هزینه، مزایای ارتباط مراجعان با دستگاه

قضایی چه قدر است. در فرایند مدیریت پرونده، حتی می توان در روند تکوین اختلافات دخالت کرد و از آن پیش گیری کرد. در رابطه با پول شویی نیز، به دستور این دادگاه پلیس با بانک مورد نظر وارد مذاکره می شود و چنانچه ناشی از ضعف قانون باشد، با دولت به مذاکره می پردازند و به قضات نیز آموزش لازم را می دهند. در مرحله ای که پرونده وارد مرحله پیش از دادرسی شود، از دادستان یا وکلای پرونده راجع به میزان پرونده سوالاتی می شود؛ مدیریت بعد از پرونده هم کارش را با وارد اطلاعات در سوابق اعمال می کند. در چهار ماهه پس از پرونده، دادگاه Subordinate، با پس و زندان و دادستانی کل متصل می شود و این نتیجه اش تسریع در رسیدگی است. درآمد ماهیانه وکلا در سنگاپور ۴۱ هزار و

است. پس از ظهر، دوباره به ساختمان Subordiant Court

خانم Seetoweipemg در باب تحولات اجرایی برای رسیدن به حد مطلوب، توضیحاتی می دهد:

- مدیریت مردم محور به دنبال تعهد مردم و خلاقیت آنها و پاسخ گویی به آنها و تهیه فرصت هایی برای آموزش است.
- مدیریت منابع انسانی که در آن اهداف کلان تعقیب می شود و اصلاح اوضاع مالی و ارگانی را دنبال می کند که از این بابت جایزه ای هم گرفته ایم.
- فرهنگ مشترک هدفی است برای اعتماد سازی میان مردم تا به خدمات ارائه شده پاسخی در خور و مثبت بدهند.

■ ارتباطات مناسبات نه تنها میان مردم که میان کارمندان قضایی و غیر قضایی قوه قضائیه حاکم است (سلسله مراتب قوه قضائیه و چگونگی خدمات رسانی به مردم) (شامل انتقال اطلاعات به آنها) به صورت نمودار نمایش داده شد.

■ مرتباً در حال تکمیل برنامه های مان هستیم و هیچ جای ویژه نمی ایستیم؛ مدیریت مردم محور تداوم دارد. پروژه ای ۱۳ ساله در دست اقدام است تا بهترین نیروی انسانی را برای بازده کاری ارائه کند. این طرح (PDS) به بازنگری و بهبود فرایند آموزش نیروی کار می پردازد. ۴۵۴ سازمان در سنگاپور و برای آموزش نیروی کار فعالند. در سال ۱۹۹۹، این دادگاه، استانداردی را احراز کرده است که به نیروی انسانی در این مراکز فراوان انسجام مشخص می بخشد.

پس راجع به سابقه دادگاه Subordinate و مراحل بعدی آن صحبت شد. اقداماتی که بایستی پیشتر انجام شود، الزاماً خصلت پیش ؛ برانه دادند. در مرحله بعد ارزیابی مدیریتی وجود دارد که از پرسنل به عمل می آید و ابزاری است که می تواند به مقابله با فساد، سر و سامان بخشد. همچنین از طریق طرح دعاوی کوچک در دادگاه ها، برنامه آزمایشی پیاده شد تا موفقیت از سطوح ابتدایی تر آغاز شود و گسترش یابد.

در ۱۹۹۹، استاندارد عدالت پیاده شده است و در پی آن، چشم اندازهای تازه ای نظیر مسائل مالی سازمان و پرسنل آن (به عنوان تقویت کننده های استاندارد عدالت) مورد توجه قرار گرفت. هدف خدمت رسانی و اعتماد سازی میان مردم بود. البته لازم است فواید چنین طرحی برای پرسنل تشریح شود تا اعتماد آن ها هم بالاتر برود. تا قبل از ۱۹۹۷ بودجه این دادگاه به وسیله دارایی اداره می شده است اما پس از آن، خودش مستقل می شود. به تناسب درآمد سالانه کشور بودجه ای در اختیارشان نهاده می شود. در ابتکارهایی که هزینه ای مازاد بر بودجه تخصیصی دارند، از دارایی درخواست کمک می شود که مورد قبول قرار می گیرد. نظام دیگری